

רשימות חוברת סט

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"ק פרשת ויצא, הננו מוציאים לאור מאוצר רשימותיו של כ"ק אדמו"ר זי"ע שרשם לעצמו — חלק מה"יומן" דכסלו תרצ"ג, ומהענינים שבו (א) אודות אדמו"ר האמצעי, גאולתו ביו"ד כסלו, הסתלקותו ולידתו בט' כסלו, דמינייהו אזלינן, (ב) איזה מאורעות שבהם מתבטא היחס והקירוב פנימי של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ לחתנו כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו — שהזמן גרמא בשייכות ליום החתונה י"ד כסלו. לתועלת הלומדים, למען ירוץ בו הקורא, הנה, לאחר העתקת הרשימה בלשון אדמו"ר בעצמו בכתי"ק, בא גם פיענוח ותיבות-קישור המשולבים בין דברי הרב, וכן ציוני מראה מקומות הבאים בשוה"ג, שנערכו ע"י המו"ל, בדרך אפשר ועל אחריותם בלבד, ובפרט שעמקו וכו' דברי רבינו, כנודע.

מערכת „אוצר החסידים“

עש"ק פ' ויצא, ה'תשנ"ז

ברוקלין, נ.י.

פעם והי' זה כשרחץ אדנ"ע ידיו לאכילה קודם שנגבן — ולא הי' אוהב כשהיו מדברים אליו אז. גם כשאירע שהפסיק הוא עצמו בקריאה הם וכיו"ב, לא הי' מברך, כ"א מנגב ידיו ונוטלן עוד הפעם. — אמר אחיו מ"מ נ"י, שקרא ב"ניבא", שמצאו נֶעְרוּו חדש מלא נוזל דק, ושהוא הגורם שבשעה שאדם מתאמץ לזכור דבר מה הוא מרים ראשו, וכשמעיין — מוריד ראשו. אדנ"ע נגב ידיו, ברך ואכל המוציא, ציווני שאטול ידי וכו', ויאמר: מענדל קום. נגשו אל הארון, ויוציא אַ בִּכְעֵל מאדאהמ"צ, ויראהו כתוב שם כנ"ל. "ועסט זאך מיינען שהי' רופא, לא, הוא ידע זה מס' ההשתל' באדה"ע שהוא כך, ובמילא צ"ל גם באדם התחתון.

הצ"צ האָט בחייו נאך צוגעטײלט עיירות לבניו — מלבד מהרשנ"ע — ולמשל לרש"ז מליאָדי — שישנם מכ' מתרכ"ב שמבקשם רש"ז לתומכו וכו' — קריסלאָוקע ועוד. אינו שייך להמעמד, אלא שהצ"צ הי' אומר להם שמבקש לתמוך את ר' זלמן. וכיו"ב.

אדנ"ע איז געגאַנגען אנגעבויגען דעם קאפ, זמנים רעכטס, זמנים לינקס.

לענין שאנ"ש אומרים תחנון ביאצ"ט דרבותינו, וכמו כ"ד טבת, ט' כסלו (אדהאמ"צ), כי אמר הצ"צ: דעמאָלט איז גוט צו בעטען. אַז אַ אַרײַמאַן גײט אַרײַן אַף אַ גרויסע שמחה דאַרף ער בעטען. ואַס מען גײט, גײט מען, אבער אַז מ'בעט גיט מען... (משמעותו: יותר הרבה. מ"מ).

ניכר הי' באדנ"ע שהי' נוח לו אם לא היו אומרים תחנון ביאצ"ט, וכמו ל"ג בעומר וכה"ג.

המסור הי' שמו (שמחה?) לִיטמאַן קרוב מצד אם אדהאמ"צ. אדהאמ"צ לא ישב בביהא"ס כ"א בבית א' — כנראה הי' איזה ממוסדי הממשלה איזה א"י בשעה זו — ואותו קנה אח"כ מהרשנ"ע.

כשהודיעוהו ע"ד שחרורו, או כשבאו לשחררו, הי' באמצע דְּבָרוּ דא"ח "אתה אחד", כי הי' בש"ק.

היִבְעֵנְטאַל האט אויסגעפֿירט שלא הושיבוהו בביהא"ס, ושהרשוהו מאנ"ש לבוא אליו.

הגענעראַל-גובערנאַטאר של ויטעפסק — שמו חאַוַאַנסקי — ספר האַדיוטאַנט שלו לאביו של יודא קעַרלין שחאַוַאַנסקי מענה את הדיעֶלֶאָ

כי נעים לו לשוחח עם בתו של אדהאמ"צ — שהיא היתה משתדלת בזה, והי' קוראה לבאר לו ענין פ' ופ' — כי היו יפות. כשנודע עד"ז חדלה מללכת.

במנחה ט' כסלו התחילו לאמר תחנון, ואמר כק"ש שלא יאמרו. כמעט שאיני זוכר שיאמר אדנ"ע דא"ח י' כסלו. מהרשנ"ע — רק עד פעם א' הנני יודע, תרל"ו במים רבים.

גם בשיחת י' כסלו לא היו מאריכין כלל.

יש ספק אם יצא לחרות תקפ"ו או פ"ז. נולד ג"כ ט' כסלו. כמדומה שאדה"ז נתן פ"נ להה"מ כשהיתה הרבנית מעוברת. [יום א' יב' כסלו צ"ג.]

"פאָר היינטיגען מיין חלום, ואלסט געדאַרפט געבען משקה. גיב מיר אַ קוש געבען משקה און אנהייבען לערנען חסידות". חפצתי לנשקו על היד, והראה לי על מצחו וכו'. ואח"כ נשקני על הלחי. "אמר לי אאמו"ר ואס ביזט דו צובראכען, באַ דיר אין שטוב איז ליכטיג באַנאַכט". הקיצותי, והנה הלבנה מאירה בחדר. אבל... (אין לזה כונתו, משמעות רמיזתו. מ"מ) והלכתי לחדר הספרים ומצאתי מעיין בספר. עפ"י רוב הנני רואה אותו בכגדי שבת, אין יאַרמולקע].

ר' חיים אברהם נקרא ע"ש המלאך — כי איזה פעמים קרא אדה"ז את המלאך גם בפרהסיא בשם רבי וכ"ש וכו' — בהוספת "חיים" מקודם. ותמהו החסידים על שהקדים השם חיים לאברהם — ואמר עד"ז אדה"ז שיהי' אברהם של חיים כי מלאך שאינו שייך לעניני עוה"ז וכו' (איני זוכר על ברור האותיות. מ"מ).

אמר עליו אדה"ז אַ נשמה פון עולם המחשבה.

הי' ממעט בדבור ביותר. "בכלל זיינען מיינע הבטחות אַף זכרים. איך וויל עס זאלען זיין חסידים". עד"ז ששאל אצלו א' בן זכר דוקא.

גם בשנת לידת הצ"צ יש ספק, וכן בשנת לידת אדה"ז. (שאלתי והלוא אפשר לברר ממכ' בעש"ט הידוע עד"ז עלית הנשמה וכו', וענה) שמעתי מאדנ"ע שענינים אלו — מהמשכת נשמה גבוה במכ' שם — אין זה נוגע ללידה בפו"מ, ויכול להיות מקודם או לאח"ז.

[אואפ"ל מתילים ב' ז' אני היום ילידתך, להצ"צ, "וי"ל עד"ז בשבת נשמה יתרה כך יומשך בו נשמה עליונה כו' ולכן שייך לידה זו גם אם הוא כבר בגוף". מ"מ].

נסבה השיחה ע"ד תפילין דש"ר. "יש לך תפילין דשמושא רבא?
 עניתי שאין לי. ושאלתי אם זה ענין בשבילי. "פֶּאֶר דִּיר אִיז אַלֶּץ אַ ענין".
 וזה כולל ג"כ דראב"ד. בשניהם רק תש"ר. תש"י — הוא דרש"י (לש"ר)
 ודר"ת (לראב"ד). אני אכתוב עד"ז כדי שלא וכו'. אצלי אין ליתן לך, כי
 הרי דאדנ"ע לא תניח. גם אני איני מניחן, ירא אני, רק לעת מן העתים.

[כסלו תרצ"ג]

א. כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א סיפר:

אירע פעם¹ — והי' זה כשרחץ אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע ידיו לאכילה, קודם שנגבן,

— ולא הי' אוהב כשהיו מדברים אליו אז, שלא יהי' הפסק — אפילו במחשבתו — בין נט"י לאכילה². גם כשאירע שהפסיק הוא עצמו בקריאה "הם" וכיו"ב, לא הי' מברך, כי אם מנגב ידיו, ונוטלן עוד הפעם —

אמר אחיו הר"ר מנחם מענדל נ"י, שקרא ב"ניבא" (עיתון רוסי), שמצאו "נערוו" (עצב, וריד) חדש מלא נוזל דק, ושהוא הגורם שבשעה שאדם מתאמץ לזכור דבר מה — אזי הוא מרים ראשו, וכשמעיין — מוריד ראשו.

אדמו"ר נ"ע — ששמע את דברי אחיו — נגב ידיו, ברך ואכל המוציא, ציווני שאטול ידי וכו', ויאמר: מענדל קום (בוא). נגשו שניהם אל הארון, ויוציא אדמו"ר נ"ע אַ בִּכְעַל (תכריך כת"י) מאדמו"ר האמצעי, ויראהו כתוב שם כנ"ל.

ואמר לו אדמו"ר נ"ע: "ועסט זאך מיינען שאדמו"ר האמצעי הי' רופא — לא, אלא הוא ידע זה מסדר ההשתלשלות באדם העליון שהוא כך, ובמילא צריך להיות כך גם באדם התחתון".

ב. עוד סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א:

הצמח-צדק האָט בחייו נאך צוגעטײלט (חילק) עיירות לבניו — מלבד למהר"ש נ"ע. — ולמשל, לבנו האדמו"ר ר' חיים שניאור זלמן מליאדי — שישנם מכתבים משנת תרכ"ב (בחי' הצ"צ) שמבקשם ר' שניאור זלמן לתומכו וכו' — נתן את העיירה "קריסלאוקע", ועוד.

(1) ראה גם לקו"ש ח"ב ע' 364. וש"נ.

(2) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סקס"ו.

(3) ראה אודותיו — ספר התולדות אדמו"ר מהר"ש (בעריכת רבינו) ע' 22. סה"ש תר"ץ

ע' 96 הערה 45. וש"נ.

— וענין זה (חלוקת העיירות ותמיכת בני העיירות בבני הצ"צ בחייו) אינו שייך לה"מעמד" שהיו בני העיירות ממשיכים ליתן להרבי (הצ"צ) כל ימי חייו, אלא שהצ"צ הי' אומר להם (לבני עיירה פלונית) שמבקש לתמוך את ר' זלמן, וכיו"ב.

ג. עוד סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א:

אדמו"ר נ"ע איז געגאָנגען אנגעבויגען דעם קאפּ (הי' הולך כשראשו כפוף (נטוי)), זמנים — רעכטס (נוטה לצד ימין), זמנים — לינקס (נוטה לצד שמאל).

ד. כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א אמר לענין שאנ"ש אומרים תחנון ביאר-צייט דרבותינו נשיאינו, וכמו כ"ד טבת (יאצ"ט של אדמו"ר הזקן), ט' כסלו (יאצ"ט של אדמו"ר האמצעי),

— כי אמר הצמח-צדק⁴: דעמאָלט⁵ איז גוט צו בעטען⁶. אַז אַ אַרומאַן גייט אַרײַן אַף אַ גרויסע שמחה, דאַרף ער בעטען. ואַס מען גיט, גיט מען, אבער אַז מ'בעט, גיט מען... (משמעותו: יותר הרבה. מ"מ) —

שניכר הי' באדמו"ר נ"ע, שהי' נוח לו אם לא היו אומרים תחנון ביאצ"ט, וכמו שאין אומרים תחנון בל"ג בעומר⁷ (יאצ"ט של רשב"י) וכה"ג.

ה. כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א סיפר אודות המאסר של אדמו"ר האמצעי וגאולתו ביו"ד כסלו:

המסור (שבגלל מסירתו אסרו את אדמו"ר האמצעי) — הי' שמו (שמחה?) ליטמאָן, קרוב מצד אם אדמו"ר האמצעי⁸.

4 ראה גם מכתב רבינו באגרות-קודש חי"ט ע' ריד. תורת מנחם — התוועדויות ח"א ע' 172.

5 = בזמנים אלה — טוב וראוי לבקש. כאשר עני נכנס למקום שחוגגים בו שמחה גדולה — צריך לבקש. מה שנותנים (ללא הבקשה), נותנים, אבל כשמבקשים, נותנים יותר הרבה.

6 במקומות שבהערה 4: "ווען איז נאך אזא צייט ("וואו איז נאך דא א בעסערע צייט") אויף אויסצובעטיין".

7 סידור אדה"ז לפני למנצח גוי' יענך. השלמה לשו"ע אדה"ז או"ח סקל"א ס"ח. — וע"פ המבואר במק"א (ראה שיחת יו"ד שבט תשט"ו בתחלתה) שזהו מצד שייכותו של רשב"י לפנימיות התורה, אילנא דחיי, הרי כן הוא גם בנוגע לנשיאי חב"ד.

8 ראה גם רשימה מיומנו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שנדפסה בקונטרס "בד קודש" (בעריכת רבינו) ע' 5.

אדמו"ר האמצעי⁹ לא ישב בבית-האסורים, כי אם בבית א' — כנראה הי' הבית איזה ממוסדי הממשלה (איזה — איני יודע בשעה זו)¹⁰ — ואותו בית קנה אח"כ אדמו"ר מהר"ש נ"ע¹¹.

כשהודיעוהו ע"ד שחרורו, או כשבאו לשחררו — הי' אדמו"ר האמצעי באמצע דברו דא"ח ד"ה "אתה אחד"¹², כי הי' זה בש"ק ט' כסלו לעת המנחה¹³.

הרופא מומחה היבֶּעֶנְטָאָל⁹ האט אויסגעפֿירט (השתדל ופעל) שלא הושיבוהו בבית-האסורים, ושהרשוהו מאנ"ש לבוא אליו, שיוכל להתפלל במנין ולומר דא"ח.

הגענעראַל-גובערנאַטאר (שר הפלך) של ויטעפסק — שמו חאַוַאַנסקי — ספר האַדיוטאַנט (העוזר) שלו לאביו של יודא קעָרלין, שחאַוַאַנסקי מענה (מעכב וסוחב) את הדיעֶלָא (הטיפול בתיק המשפטי), כי נעים לו לשוחח עם בתו של אדמו"ר האמצעי — שהיא היתה משתדלת בזה, והי' קוראה לבאר לו ענין פלוני ופלוני — כי בנותיו של אדמו"ר האמצעי היו יפות. כשנודע עד"ז — חדלה בתו של אדמו"ר האמצעי מללכת לדבר ולהשתדל אצלו.

ו. במנחה ט' כסלו התחילו לאמר תחנון במנין כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א, ואמר כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א שלא יאמרו תחנון, כיון שזמן המנחה דט' כסלו שייך כבר לחג הגאולה יו"ד כסלו. כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א אמר:

כמעט שאיני זוכר שיאמר אדמו"ר נ"ע דא"ח בי' כסלו¹⁴. ובנוגע לאדמו"ר מהר"ש נ"ע — רק ע"ד פעם א' הנני יודע שאמר

(9) ראה רשימה הנ"ל ע' 7 ואילך.

(10) ברשימה הנ"ל: "בחצר בית הפקידות המרכזי".

(11) ראה "התמים" ח"ב ע' עז (ושם, שהי' זה ע"פ ציווי הצ"צ).

(12) נדפס במאמרי אדמו"ר האמצעי קונטרסים בתחלתו (וראה גם שם ע' יד ואילך.

וש"נ).

(13) ראה גם קונטרס "בד קודש" ע' 22 בהערה.

(14) להעיר שברשימת מאמרי דא"ח של אדמו"ר מהורש"ב (בעריכת רבינו) נזכרו רק שלשה

מאמרים מיו"ד כסלו: ד"ה אתה אחד תרס"ב (נזכר ב"יומן" הנדפס ב"מבוא" לקונטרס ומעין

ע' 14), ד"ה פתח אלי' (ליל יו"ד כסלו) וד"ה פדה בשלום (יום יו"ד כסלו) תרס"ז (נזכרו

ב"יומן" הנדפס ב"התמים" ח"ב ע' עז ואילך).

דא"ח ביו"ד כסלו¹⁵, והי' זה בשנת תרל"ו¹⁶, בהמשך הידוע בשם "מים רבים"¹⁷.

גם בשיחת י' כסלו לא היו מאריכין כלל.

יש ספק אם אדמו"ר האמצעי יצא לחרות בשנת תקפ"ו או בשנת תקפ"ז¹⁸.

אדמו"ר האמצעי נולד ג"כ ט' כסלו — באותו יום שבו נסתלק¹⁹. כמדומה שאדמו"ר הזקן נתן פ"נ להרב המגיד כשהיתה הרבנית מעוברת²⁰.

ז. ניום א' יב' כסלו תרצ"ג.

היום אמר לי כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א: "פאַר היינטיגען מיין חלום, ואלסט געדאַרפט געבען משקה. גיב מיר אַ קוש געבען משקה און אנהייבען לערנען חסידות".

חפצתי לנשקו על היד, והראה לי על מצחו וכו'²¹, ואח"כ נשקני על הלחי.

15) להעיר משיחת יו"ד כסלו תש"ג בתחלתה (סה"ש תש"ג ע' 13) שאדמו"ר מהר"ש הי' מתוועד בליל וביום יו"ד כסלו, ועל הרוב הי' חזור עוה"פ המאמר חסידות שאמר בלילה, בתוספת ביאור. — אבל ברשימת מאמרי דא"ח של אדמו"ר מהר"ש (בעריכת רבינו) לא נזכרו מאמרי יו"ד כסלו.

16) ברשימת היומן שנדפסה ב"התמים" שם, שבלי ל' יו"ד כסלו תר"מ "אמר (אדמו"ר מהר"ש) המאמר פתח אליהו כו' אנת הוא חד, ולמחרתו אחר התפלה אמר דרוש פדה בשלום". אבל, ברשימת מאמרי דא"ח של אדמו"ר מהר"ש מביא רבינו מאמרים אלה (שנזכרו ביומן הנ"ל) בתאריך דליל ויום י"ט כסלו.

17) ראה רשימת מאמרי דא"ח של אדמו"ר מהר"ש, שהפרקים יט-כב בהמשך מים רבים הם המאמר דיו"ד כסלו, והתחלתו היתה "אנת הוא דאפיקת".

18) ב"רשימות" חוברת ח' (יומן ג) ע' 21: "מאסר אדהא"מ הי' בשנה האחרונה, פ"ז .. ולכן לא נקבע י' כסלו ליו"ט כ"כ, כי כבר לשנה הבאה לא הי' אדהאמ"צ, בהאי עלמא" (וכ"ה בקונטרס בד קודש ע' 9 בהערה — ע"פ מסורה בבית הרב). ואולי ה"ספק" שנזכר כאן הוא ע"פ מ"ש ב"בית רבי" (ח"ב ספ"ד בהערה) שהמאסר והגאולה היו בשנת תקפ"ו. וראה גם שיחת יו"ד כסלו תש"א בתחלתה (סה"ש תש"א ע' 50).

19) להעיר ממארוז"ל (ר"ה יא, א. ושו"נ) "הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום" — שאצל אדמו"ר האמצעי הי' זה גם בגשמיות (ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 150. ועוד).

20) להעיר, שהרב המגיד נסתלק בי"ט כסלו תקל"ג, ואדמו"ר האמצעי נולד בט' כסלו תקל"ד. — ואולי הכוונה שנתן פ"נ להרב המגיד לאחרי הסתלקותו.

ולהעיר גם מסה"ש תרצ"ו ע' 113, "אשר בשנת תקל"ג אמר רבינו להרב המגיד: אבל בן אין לי וכו'" (וראה גם סה"ש תש"ג ע' 155).

21) אולי כוונת ה"וכו" — שכן עשה, שנישקו על מצחו.

ויספר לי ע"ד החלום שראה את אביו, באמרו:

"אמר לי אדמו"ר: ואס ביזט דו צובראכען, באַ דיר אין שטוב איז ליכטיג באַנאַכט". הקיצותי, והנה הלכנה מאירה בחדר. אבל... (אין לזה כונתו של אדמו"ר²², כן היתה משמעות רמיזתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א באמרו "אבל...". מ"מ. וסיים כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א): והלכתי לחדר הספרים ומצאתי מעיין בספר²³.

עוד אמר ע"ד סדר ראייתו את אביו: עפ"י רוב הנני רואה אותו בבגדי שבת, אין יאַרמולקע (ללא כובע).

ח. כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א סיפר:

ר' חיים אברהם (בנו השני של אדמו"ר הזקן) נקרא ע"ש ר' אברהם המלאך — כי איזה פעמים קרא אדמו"ר הזקן את ר' אברהם המלאך גם בפרהסיא בשם רבי, וכ"ש וכו'²⁴ — בהוספת "חיים" מקודם²⁵. ותמהו החסידים על שהקדים השם חיים לאברהם. ואמר על זה אדמו"ר הזקן, שהקדים השם חיים לשם אברהם כדי שיהי' אברהם של חיים, כי מלאך שאינו שייך לעניני עוה"ז וכו'²⁶ (איני זוכר על ברור האותיות. מ"מ).

אמר עליו אדמו"ר הזקן: אַ נשמה פון עולם המחשבה²⁷.

הי' ממעט בדבור ביותר²⁸.

(22) כלומר: כוונתו של אדמו"ר מהורש"ב באמרו שבביתו של אדמו"ר מהוריי"צ יש אור בלילה (ובגלל זה אינו צריך להיות שבור כו') — בודאי לא היתה לכך שהלבנה מאירה בחדר. וממשיך אדמו"ר מהוריי"צ, שהלך לחדר הספרים ומצא את רבינו מעיין בספר, ואז הבין את הכוונה שבביתו יש אור בלילה!...

ועל זה אמר אדמו"ר מהוריי"צ לרבינו, שבשביל חלום כזה, צריך ליתן משקה וכו'.

(23) ראה עדי"ו בסיפורו של הרה"ח וכו' ר' אלכסנדר רייניץ* (נדפס בספר תולדות ר' אברהם הרופא (ברוקלין, תש"נ) ע' 48).

(24) כלומר, כל-שכן בנוגע לקריאת שם בנו על שמו — גם אם אינו רבו, אלא חבירו בלבד.

(25) ראה גם סה"מ תש"ט ע' 90, ובהערת רבינו.

(26) ראה גם ספר התולדות אדמו"ר מהר"ש (בעריכת רבינו) ע' 6: "רבינו הזקן.. קרא שם בנו חיים אברהם — אברהם ע"ש רבו הרה"ק הר"א בן הרב המגיד. אבל אין חפצו במלאכים, הוא חפץ בעבודה של נשמה ולכן קראו חיים אברהם.. חיים אברהם הוא נשמה, חיים של אברהם".

(27) ראה גם ספר התולדות שם: "שמשא דאתכסאי, שמש דעולם המחשבה".

(28) ספר התולדות שם. "רשימות" שבהערה 18.

פעם אמר ר' חיים אברהם: "בכלל זינען מיינע הבטחות אָף זכרים. איך וויל עס זאלען זיין חסידים"²⁹ — הי' זה מענה על זה ששאל אצלו א' בן זכר דוקא³⁰.

ט. בהמשך להמוזכר לעיל (ס"ו) ע"ד הספק בשנת גאולת אדמו"ר האמצעי — אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א:

גם בשנת לידת הצ"צ יש ספק³¹, וכן יש ספק בשנת לידת אדה"ז³².

(שאלתי והלוא אפשר לברר שנת לידת אדמו"ר הזקן ממכתב הבעש"ט הידוע ע"ד עלית הנשמה וכו'³³, וענה) שמעתי מאדמו"ר נ"ע שענינים אלו — מהמשכת נשמה גבוה המדובר במכתב שם — אין זה נוגע ללידה בפועל ממש, ויכול להיות שהמשכת הנשמה תהי' מקודם הלידה בפועל ממש או לאח"ז³⁴.

[אולי אפשר לתרץ ממ"ש ברשימות לתילים — עה"פ (ב' ז') "אני היום ילידתיך" — להצמח-צדק³⁵: "וי"ל ע"ד בשבת נשמה יתירה כך יומשך בו נשמה עליונה כו', ולכן שייך לידה זו גם אם הוא כבר בגוף"³⁶. מ"מ].

י. נסבה השיחה ע"ד תפילין דשמושא רבא. ושאלני כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א: "יש לך תפילין דשמושא רבא? עניתי שאין לי.

(29) = הבטחותי — בנוגע ללידת ילדים — היא על בנים זכרים. רצוני שיהיו חסידים.

(30) ראה גם תורת מנחם — התוועדויות ח"א ע' 60 ואילך.

(31) ראה "התמים" ח"ב ע' כה: "הספק הוא אם (נולד) בערב ר"ה של ר"ה תקמ"ט, או בערב ר"ה של ר"ה תקנ"ו" (וראה גם סה"ש תרצ"ו ס"ע 113 ואילך, ובהנסמן בהערה 33). — וב"ראשי פרקים" מתולדותיו שנדפסו ב"היום יום" בתחלתו, שנולד "בשנת תקמ"ט ערב ר"ה". (32) אם נולד בשנת תק"ה או בשנת תק"ז. — וראה מכתב רבינו באגרות-קודש ח"יח ע' רפב, שע"פ המסורת במשפחת בית הרב מדור לדור, מסורת משפחה נאמנה ביותר, נולד בשנת תק"ה.

(33) כנראה הכוונה למכתב הבעש"ט מערב סוכות תק"ז (נדפס ב"התמים" ח"ד ע' יב): "בלילה הזה ראיתי מורי ורביי בחלום ואמר לי שבזה השנה תאיר לארץ ותרד נשמה גבוה מעל גבוה כו'". — ומכאן, שאל רבינו, אפשר לברר שלידת אדה"ז היתה בשנת תק"ז, ולא בשנת תק"ה.

(34) היינו, שהלידה בפועל ממש היתה בשנת תק"ה, וירידת הנשמה הגבוהה כו' היתה לאח"ז, בשנת תק"ז.

(35) יהל אור ע' יא.

(36) ועד"ז בנדוד, שה"לידה" דשנת תק"ז שאודותה מדובר במכתב הבעש"ט הנ"ל, היתה לאחרי שכבר הי' בגוף, כיון שהלידה כפשוטה היתה בשנת תק"ה.

ושאלתי אם זה ענין בשבילי³⁷, וענה: "פֶּאֶר דִּיר אִיז אַלֶּן אַ ענין". ואמר, שזה (המדובר אודות תפילין דשמושא רבא) כולל ג"כ תפילין דראב"ד. בשניהם — רק תפילין של ראש, ואילו תפילין של יד — הוא דרש"י (לשמושא רבא) ודר"ת (לראב"ד).

ואח"כ אמר לי³⁸: אני אכתוב עד"ז (להשיג עבורך תפילין דשמו"ר ודראב"ד), כדי שלא יהי' בפירסום וכו'.

והוסיף: אצלי אין תפילין דשמו"ר ודראב"ד מיותרים ליתן לך, כי הרי התפילין דאדנ"ע שיש לי ויכולני ליתן לך — לא תניח. גם אני אינני מניחן, כי ירא אני, ורק לעת מן העתים אני מניחן.

(37) כיון שגדלה מעלתן ביותר כו' (ראה המובא בהערת רבינו בלקו"ש ח"ב ע' 507 הערה (40).

(38) ראה גם לקו"ש שם.